

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>D4 Публічне управління та адміністрування</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії</u> Мова викладання: українська
Лектор курсу	к.е.н., доцент Токарчук Діна Миколаївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	tokarchyk_dina@urk.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Етика публічного управління» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 22 год.; практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 78 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Українська мова та етнокulturологія», «Філософія».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися під час курсу навчальної практики «Школа лідерства».

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Етика публічного управління» формує у студентів систему теоретичних знань про ціннісні основи державно-управлінської діяльності, етичну обґрунтованість в прийнятті та реалізації управлінських рішень. Дисципліна надає уявлення про необхідні моральні якості державних управлінців, рівень їх етичної культури, що надалі буде чинити вплив на ступінь довіри до владних структур, націленість діяльності органів державного управління на побудову демократичної держави, реалізацію принципів гуманізму, соціальної справедливості, прозорості та дотримання прав людини. У процесі побудови правової, демократичної, соціальної держави значимість

етичних аспектів діяльності державних управлінців суттєво зростає. Довіра громадян до влади, спроможність державних управлінців ефективно та етично коректно виконувати своє соціальне призначення стають визначальними факторами продуктивних суспільних взаємодій та конструктивного розвитку суспільства.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання компоненти «Етика публічного управління» – набуття слухачами загальних та фахових компетентностей щодо удосконалення й розвитку професійного, інтелектуального і культурного рівнів, налагодження ділових комунікацій, представлення органів публічного управління. Формування у студентів системи знань про сучасні аспекти формування та здійснення етично обґрунтованих рішень.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням дисципліни «Етика публічного управління» є формування у здобувачів теоретичних знань та набутті практичних навичок щодо розкриття сутності морально-етичних засад людського інтелектуального потенціалу в системі публічного врядування; онтологічної сутності та особливостей реалізації принципів сучасної етики в публічному управлінні, розробки та впровадження етичних норм в практичну діяльність; формування навичок з застосування етичних норм в системі державного та публічного управління.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 03. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 04. Здатність бути критичним і самокритичним. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 01. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК 02. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 02. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПРН 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві.	2	2	8
2	Особистість державного службовця : професійно-етичні аспекти	2	2	8
3	Етичні засади взаємовідносин державних службовців і громадян	2	2	6
4	Конфлікт інтересів на державній службі: етичні аспекти	2	2	6
5	Діловий етикет у публічному управлінні та адмініструванні	2	2	6
6	Еволюція соціального явища корупції: історичний ракурс	2	2	8
7	Поняття, види та типи корупції	2	2	6
8	Законодавство України у сфері запобігання корупції	2	-	8
9	Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення	2	2	8
10	Структура антикорупційних органів України	2	2	6
11	Антикорупційна стратегія України	2	2	8
	Разом	22	20	78

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	48	Протягом семестру	Усне та письмове опитування/ Тестування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	10	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти, підготовка та виступ на студентській конференції)	10	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, виступ на конференції, усний захист

4	Підготовка до контрольних заходів та тестування	10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		78		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Богданенко А. І., Романенко Є. О. Професійна етика державного службовця. Понятійно-термінологічний словник : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. 136 с.
2. Василевська Т.Е. Етика в публічній службі: Підручник. Київ: НАДУ, 2018. 256 с.
3. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2023. 222 с.

Додаткова література:

1. Багрій М., Гречаник Н. Етика в професійній діяльності: її значення та роль. *Педагогічна наука і освіта XXI століття*. 2024. № 1. С. 18-28.
2. Березюк С.В., Токарчук Д.М., Яремчук Н.В. Нові вимоги до провладного українського політикуму в умовах повоєнної відбудови економіки України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 4 (62). С.24-42.
3. Вайдич Т. Етика ділового спілкування у формуванні моральної культури здобувачів вищої освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 9 (27). С. 102-111.
4. Меркулов С.О. Дотримання правил етичної поведінки публічними службовцями як запорука довіри до них з боку суспільства. *Вісник юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*. 2024. С. 173-176
5. Правила етичної поведінки державних службовців (досвід країн Європейського Союзу та США). Інформаційна довідка, підготовлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит Комітету Верховної Ради України. URL: <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29069.pdf> (дата звернення: 25.07.2026).
6. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ НАДС від 05.08.2016 № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#n13> (дата звернення: 25.07.2026).

7. Про затвердження Змін до Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ НАДС від 20.08.2025 року №116-25. URL: <https://nads.gov.ua/nras/pro-zatverdzhennia-zmin-do-zahalnykh-pravyl-etychnoi-povedinky-derzhavnykh-sluzhbovtiv-ta-posadovykh-osib-mistsevoho-samovriaduvannia> (дата звернення: 25.07.2026).

8. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII (в редакції від 30.05.2026). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/170018?find=1&text=етичних#w1_1 (дата звернення: 12.07.2025)

9. Хриков Є. М. Етична система публічної служби України. *Державне управління : удосконалення та розвиток*. 2020. № 3. URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1593>

10. The official site of The U.S. Office of Government Ethics (OGE) Ethics Training Tools Templates, 2020. URL: <https://www.oge.gov/web/oge.nsf/Resources/Ethics+Training+Tools+and+Templates>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського: наукова періодика. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання самостійної роботи	4
4	Рубіжний контроль	10
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання самостійної роботи	5
4	Рубіжний контроль	10
Всього за атестацію 2		30
Разом		60
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано
0-34	F	